Ἐκδίδοται δὶς τοῦ μηνός. — Τιμὴ ἐτησία Δραχ. 10.

Ἔτος δεύτ. — Α. ἑξαμ.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

(Συμπράξει τινῶν πεπαιδευμένων ἐκδιδομένη παρὰ Δ. Ἀνσέλμου.)

ἈΡΙΘ. 2. 1837. *(Αὐγούστου.)*

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ. Ἡ Νέα Ζελάνδα. — ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ. Συνέχεια τοῦ περὶ καταγωγῆς τῶν νομισμάτων. — ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ. Περὶ ἐργασίας ἀνθρωπικῆς, φυσικῆς καὶ μηχανικῆς. — ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. Περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν τυπογραφικῶν κυλινδρικῶν μελανωτήρων. — ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ. Διατήρησις τῶν ςαφυλίων. — ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Εἰς τὸ προηγούμενον φυλλάδιον τῆς *Ἀνθολογίας* κατεχωρήθη ἄρθρον ἐπιγραφόμενον «Περὶ κλωστικῆς», ὅπου ὁ συγγραφεὺς ἐκθέτει τὴν γνώμην του περὶ τῆς ὠφελείας τῶν *θετικῶν ἐπιστημῶν*, εἰς τὰς ὁποίας ὄχι μόνον δίδει τὴν προτίμησιν ἀπὸ τὰς *φιλολογικὰς σπουδὰς*, ἀλλ' ὁμιλεῖ καὶ περὶ τῶν τελευταίων μὲ φράσεις ὀλίγον αὐςηρὰς, ὀνομάζων τὴν ἀποκτωμένην δι' αὐτῶν παιδείαν *σχολαστικὴν*, *ἀνωφελῆ κτλ.*

Ὅθεν νομίζομεν χρέος μας νὰ πληροφορήσωμεν τὸ κοινὸν, ὅτι τὸ περὶ οὗ λόγος ἄρθρον κατεχωρήθη εἰς τὴν Ἀνθολογίαν, ἀσθενοῦντος τοῦ διευθύνοντος αὐτὴν, ὥςε δὲν ἐθεωρήθη παρ' αὐτοῦ πρὸ τῆς τυπώσεώς του. Λυπούμεθα τόσῳ μᾶλλον διὰ τὰς ἐκφράσεις τοῦ ἄρθρου τούτου, ὅσῳ εἴμεθα μακρὰν τοῦ νὰ ἀποδεχθῶμεν περιφρονητικήν τινα περὶ τῶν φιλολογικῶν σπουδῶν γνώμην ἢ τὴν ἰδίως πρὸς τὰ ὑλικὰ συμφέροντα κλίσιν τοῦ συγγραφέως, πεποιθότες, ὅτι μόνον ἡ ἐξ ἴσου καὶ σύγχρονος καλλιέργεια τῶν θετικῶν τε καὶ φιλολογικῶν ἐπιςημῶν ἄγει τοὺς λαοὺς εἰς ἀνώτερον εὐγενισμοῦ καὶ πολιτισμοῦ βαθμόν.

Ἐν τοσούτῳ παραπέμπομεν τοὺς ἀναγνώςας εἰς τὴν καταχωρηθεῖσαν εἰς τὸ σημερινὸν φυλλάδιον ἀπολογίαν τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως, ὅπου ἐκθέτει σαφέςερα τὴν γνώμην του, ὥςε χάνει καὶ αὐτὴ τὴν πικρότητά της.

Ὁρμώμενοι ἀπὸ τὴν περίςασιν ταύτην καὶ σκοπεύοντες νὰ προλάβωμεν παντὸς εἴδους παρεξηγήσεις, πληροφοροῦμεν τοὺς ἀναγνώςας, ὅτι ἀφίνοντες ἐλεύθερον τὸ ςάδιον τῶν συζητήσεων καὶ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἰδεῶν περὶ τῶν κατὰ μᾶλλον ἢ ἧττον σπουδαίων ζητημάτων τῆς κοινωνίας, δὲν παραδεχόμεθα ὅλας τὰς καταθετομένας εἰς τὸ σύγγραμμά μας ἰδέας τῶν διαφόρων συνεργατῶν, ἀλλὰ καταχωροῦντες αὐτὰς σκοπὸν ἔχομεν νὰ δίδωμεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἀλλοφρονοῦντας, νὰ ἐκθέτωσι καὶ οὗτοι τὴν περὶ τοῦ ζητημένου γνώμην των, καὶ νὰ συνεισφέρῃ τοιουτοτρόπως ἡ ἀνεμπόδιστος πάλη τῶν ἀντιφασκουσῶν ἰδεῶν εἰς τὸν θρίαμβον τῆς ἀληθείας.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἀνθολογίας.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.

Ἡ Νέα Ζελάνδα.

Ἡ Νέα Ζελάνδα κεῖται εἰς τὸ ἕτερον ἡμισφαίριον τοῦ κόσμου· παρουσιάζει εἰς τοὺς γεωγραφικοὺς χάρτας τὸ σχῆμα μακρᾶς τινὸς σειρᾶς γῆς 400 λευγῶν τὸ μῆκος ἐπὶ 25 μέχρι 30 τὸ πλάτος, καὶ ἐξαπλοῦται ἀπὸ τὸ βορειοανατολικὸν πρὸς τὸ μεσημβρινοδυτικὸν μέρος· ἡ σειρὰ αὕτη τῆς γῆς διακόπτεται ἐν τῷ μέσῳ παρ' ἑνὸς διώρυγος, καὶ εὑρίσκεται διῃρημένη οὕτως εἰς δύο νήσους, τὰς ὁποίας οἱ κάτοικοι καλοῦσι Ἰκα-μαοῦϊ καὶ Ταβάϊ-Πουνάμου. Τὸ πρῶτον τῶν ὀνομάτων τούτων ἀνήκει εἰς τὴν βόρειον νῆσον, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὴν μεσημβρινήν. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην ὡς ἐκ τοῦ ὀρινοῦ σχηματισμοῦ της καὶ τῆς ὀλίγης ἀσφαλείας, τὴν ὁποίαν δίδει εἰς τοὺς θαλασσοπόρους, οἵτινες δὲν εὑρίσκουσιν ἐν αὐτῇ εἰμὴ μικρόν τινα ἀριθμὸν λιμένων, δὲν ἔγειναν αἱ αὐταὶ ὡς εἰς τὴν βόρειον ἔρευναι. Ἡ βόρειος νῆσος προμηθευμένη ἀπ' ἐναντίας παρὰ τῆς φύσεως μὲ τοὺς ὡραιοτέρους τοῦ κόσμου λιμένας ἐπροτιμήθη πάντοτε παρὰ τῶν πλοίων ὅλων τῶν ἐθνῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀνακαλύψεώς της μέχρι τοῦδε, ὁπόταν ὁ πολιτισμὸς τοσοῦτον στερεὰς ῥίζας λαμβάνει μεταξὺ τῶν Ζελανδῶν, ὥστε μετά τινα ἔτη, δὲν θέλουν οὗτοι παρουσιάζει πλέον εἰς τὸν παρατηρητὴν κἀνὲν ἴχνος τῆς πρώτης καταστάσεώς των.

Αἱ γενεαὶ, αἵτινες κατῴκησαν τὴν Νέαν-Ζελάνδαν προλαβόντως, παρῆλθον εἰς διάστημα μακρᾶς συνεχείας αἰώνων, χωρὶς ν' ἀφήσωσι κἀνὲν τῆς διαβάσεώς των σημεῖον. Οὐδὲν μνημεῖον, οὐδεμία παράδοσις δεικνύει τι περὶ τῆς ἱστορίας τῶν λαῶν αὐτῶν πρὸ τῆς ἀποκαλύψεώς των. Τὴν 13 Δεκεμβρ. 1642 ὁ Τάσμαν θαλασσοπόρος Ὀλλανδὸς, παρατηρεῖ κατὰ πρώτην φορὰν τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆς Νέας Ζελάνδας, ὁδηγεῖ τὸ πλοῖόν του πρὸς πορθμόν τινα, τὸν ὁποῖον ἐκλαμβάνει ὡς βάθος θαλάσσης πρὸς τὴν ξηρὰν, καὶ πληρώνει τὴν ἀνακάλυψίν του ταύτην μὲ τὸν θάνατον τριῶν ναυτῶν σφαγέντων παρὰ τῶν ἀγρίων.

Ἑκατὸν τριάκοντα περίπου ἔτη παρέρχονται μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ Τάσμαν, χωρὶς ἡ Νέα Ζελάνδα νὰ ἐπισκεφθῇ ἐκ νέου. Ἀλλὰ περὶ τὰ 1769 ὁ ἀθάνατος Κὼκ, διὰ μιᾶς τολμηρᾶς ἐρεύνας, χαράττει ἐντελῆ χάρτην τοῦ σχηματισμοῦ τῶν παραλίων τῆς γῆς ταύτης, ἀνακαλύπτει τὸν διαχωρίζοντα τὰς δύο νήσους διώρυγα, καὶ φέρει εἰς τὴν Εὐρώπην ἐπωφελεῖς πληροφορίας περὶ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων τῶν κατοίκων, καθὼς καὶ περὶ τῶν προϊόντων τοῦ τόπου.

Μετὰ δύο ἔτη ὁ θαλασσοπόρος Μαρίων ἀπωλέσθη δολοφονηθεὶς μετὰ εἰκοσιεπτὰ ἑτέρων ἀτόμων τοῦ πληρώματός του παρὰ τῶν ἀγρίων τῆς μισοξένου ταύτης γῆς κατοίκων.

Ὁ Κὼκ ἐπεσκέφθη κατὰ δευτέραν φορὰν τὴν Νέαν Ζελάνδαν περὶ τὰ 1773 καὶ κατὰ τρίτην ἑπομένως περὶ τὰ 1777. Τέλος πάντων ἀπ' ἀρχῆς τοῦ αἰῶνος τούτου, συνεχέστεραι καὶ στενώτεραι σχέσεις συνεδέθησαν μεταξὺ

τῶν Εὐρωπαίων καὶ τῶν Νεο-Ζελανδῶν. Ἀπεδείχθη ἤδη ὅτι ἂν οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἦσαν ἀλαζῶνες, ὀργῖλοι καὶ ἀδιάλλακτοι εἰς τὰς ἐκδικήσεις των, ἠδύναντο ὅμως, ὁπόταν ἤθελον τοὺς μεταχειρισθῇ μετὰ γλυκύτητος, νὰ γενῶσι φίλοι ἀσφαλεῖς καὶ ἀφοσιωμένοι. Κατὰ δυστυχίαν, καὶ τοῦτο πολλὰ συνεχῶς συνέβαινεν, οἱ ἐπισκεπτόμενοι τούτους ξένοι δὲν ἐφέροντο μὲ τρόπον γλυκὺν πρὸς αὐτοὺς, ἀλλὰ τοὺς μετεχειρίζοντο ὡς δούλους μᾶλλον, παρ' ὡς φίλους καὶ συμμάχους. Συνήθως ὁ ἐκ τῶν πυροβόλων ὅπλων προερχόμενος φόβος κατέθλιβε τῶν ἀγρίων τὴν ἀγανάκτησιν, ἀλλ' ἅμα εὕρισκον οὗτοι εὐκαιρίαν, ἔσπευδον νὰ ἐκδικηθῶσι τὰς κατ' αὐτῶν ὕβρεις, κατὰ τὰς ὁποίας εἶχον περὶ τιμῆς ἰδέας, κατασφάζοντες τοὺς ἐχθρούς των, καὶ τρώγοντες τὰ σώματα αὐτῶν.

Τῆς Νέας-Ζελάνδας ἡ γῆ εἶναι ἀξιόλογος καὶ ἐπιδεκτικὴ παντὸς εἴδους καλλιεργείας· εἶναι κεκαλυμμένη, πρὸ πάντων δὲ πρὸς τὰ ἐνδότερα μέρη, ἀπὸ ὡραῖα δένδρα.

Εἰς τὴν νῆσον ταύτην γεννᾶται αὐτοφυὲς τὸ ὡραιότερον τοῦ κόσμου λινάριον· συνάζουν δὲ τοῦτο περὶ τὰς ὄχθας τῆς θαλάσσης μέσα εἰς τὰς σχισμὰς τῶν σκοπέλων· αἱ γυναῖκες τὸ κτενίζουσι, τὸ καθαρίζουσι μετὰ προσοχῆς καὶ κατασκευάζουσιν ἐκ τούτου ὡραιότατα ὑφάσματα.

Τὸ ἐξαίσιον αὐτὸ λινάριον θέλει γενῇ σημαντικὸν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων ἀντικείμενον ὁπόταν ἡ Νέα Ζελάνδα συνδέσῃ μετὰ τῶν Εὐρωπαίων τὰς σχέσεις αὐτὰς τοῦ ἀμοιβαίου συμφέροντος καὶ τῆς συμπνοίας, εἰς τὰς ὁποίας τείνουσιν αἱ προσπάθειαι ὅλαι τῶν πρὸ πολλοῦ ἤδη συστημένων ἐκεῖ Ἀγγλικῶν ἀποστολῶν. Τὰ δάση περιέχουσιν ἐπίσης διάφορα εἴδη δένδρων, ἅτινα εὑρίσκονται καὶ εἰς τὰ θερμότερα κλίματα τῶν τροπικῶν. Ἡ Νέα Ζελάνδα ἔχει μεσαίαν θερμοκρασίαν, καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς οὐδὲ ψύχη μεγάλα, οὐδὲ θερμότητας δυνατὰς αἰσθάνονται.

Εἰς κἀνὲν ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου οἱ ἄνεμοι δὲν ἐπικρατοῦσι μετὰ περισσοτέρας ὁρμῆς, ὡς εἰς τὰ παράλια τῆς νήσου ταύτης· διὸ καὶ ὁ σχηματισμὸς τῶν ὄχθων αὐτῆς φέρει τὸν τύπον τῆς αὐστηρότητος καὶ τῆς δριμύτητος τῶν στοιχείων, ὥστε οἱ σκόπελοι φαίνονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γυμνοὶ καὶ ἐκδεδαρμένοι. (10.)

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ.

(Συνέχεια τὸ περὶ καταγωγῆς τῶν νομισμάτων)

Τὰ νομίσματα τῆς Φοινίκης σχεδὸν ὅλα φέρουν ὡς ἔμβλημα ἕνα ἵππον, σύμβολον ἰδιασμένης τῶν Φοινίκων πρὸς τὰ ζῶα ταῦτα τιμῆς καὶ ὑπολήψεως. Τὰ νομίσματα ταῦτα φέρουν ἐνίοτε καὶ κίονα κτλ. εὑρίσκει τις ἐξ αὐτῶν τινὰ φέροντα σπανίως ὡς ἔμβλημα ῥοιὰν, κτλ.

Ἦτο φυσικῶς δίκαιον νὰ μεταχειρισθῶμεν πρὸς κατασκευὴν τῶν νομισμάτων τῶν μετάλλων τὴν ὕλην, προτιμῶντες αὐτὴν ἀπὸ κάθε ἄλλην ὕλην, καθότι ἡ στεῤῥότης τούτων τὰ προφυλάττει διὰ παντὰ ἀπὸ τὴν φθορὰν καὶ τὴν καταστροφὴν τοῦ χρόνου, καὶ καθότι ἡ εὐκολία τῆς διαιρέσεώς των

εἰς κλάσματα εὐκολύνει τὰ συναλλάγματα. Παρομοίως βλέπομεν, ὅτι οἱ λαοὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔκαμον χρῆσιν τῶν νομισμάτων, μετεχειρίσθησαν πάντοτε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μέταλλα. Ἐὰν ἐβιάζοντο νὰ μεταχειρισθῶσιν ἐνίοτε ἄλλας ὕλας, ὡς τὸ ξύλον, τὸ κατεργασμένον χῶμα, τὸ δέρμα, τὰ ὄςρεα, τοὺς καρποὺς, κτλ. (*), ἤθελαν πράξει τοῦτο ςερούμενοι ἢ ποσότητος ἀρκετῆς μετάλλων, ἢ ἀγνοοῦντες τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας των. Τὰ εἴδη ταῦτα τῶν ὑλῶν ἤθελον τὰ μεταχειρίζεσθαι, ὁσάκις προέκειτο ἀῤῥαβῶν διὰ προμήθειαν ἑνὸς ἀναγκαίου πράγματος. Ἡ χρῆσις τῶν ὑλῶν τούτων, πρὸ πάντων ἐκείνων τοῦ ξύλου καὶ τοῦ δέρματος, ἐφιλονεικήθη ἀπὸ πολλοὺς τῶν συγγραφέων, οἵτινες ἐπρέσβευον, ὅτι ἐὰν πραγματικῶς ἐγίνετο χρῆσις τούτων, θὰ ἐπροσήρμοττον ἀναμφιβόλως εἰς αὐτὰς μικρὰ χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ χαλκοῦ κλάσματα, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ δώσουν εἰς τὰ εἴδη ταῦτα τῶν νομισμάτων μίαν σημαντικότητα ἀξίαν λόγου.

Ἓν ὄφελος οὐσιῶδες, τὸ ὁποῖον δύναταί τις νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν μετάλλων, καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἐνυπάρχει εἰς κἀμμίαν ἄλλην ὕλην ἢ οὐσίαν, εἶναι ἡ ἰδιότης τὴν ὁποίαν ἔχουν τὸ νὰ χύνωνται χωρὶς πολλὴν φθορὰν καὶ φύραν, καὶ νὰ λαμβάνουν μίαν τύπωσιν διαρκεςάτην.

Κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν συγγραφέων τὰ ἀρχαῖα νομίσματα ἦσαν ἐκ καθαροῦ μετάλλου χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ χαλκοῦ. Ἴσως ἠγνόουν τὸν τρόπον τοῦ νὰ τὰ συμμιγνύουν μὲ ἄλλα μέταλλα, ἢ τὸ δημόσιον ἀπήτει τὴν γνησιότητά των· τὸ τελευταῖον τοῦτο συμπέρασμα εἶναι τὸ μᾶλλον πιθανὸν, καθότι ἐὰν ἐπιτηδεύοντο νὰ καθαρίζουν τὰ μέταλλα ἀπὸ τὰς ἑτερογενεῖς ὕλας, τὰς ὁποίας περιέχουν, χρεωςεῖ τις νὰ πιςεύσῃ, ὅτι δὲν ἦτο πλέον δύσκολον καὶ νὰ τὰ συμμίξουν. Τὰ νομίσματα, εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους δὲν ἔφερον κἀνὲν ἔμβλημα, ἐπομένως ἐπέφερεν ἡ κοινωνία εἰς αὐτὰ διαφόρους χαρακτῆρας, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ προλάβῃ κάθε δόλον, ὅςις ἐδύνατο νὰ λάβῃ χώραν εἰς τὴν σύνθεσίν των.

Γαλάται (Gaulois)

Μᾶς μένει τόσον ὀλίγη σαφήνεια εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς παλαιᾶς ἱςορίας, ὥςε αἱ ἀναζητήσεις καὶ ἔρευναι περιορίζονται σχεδὸν εἰς τὰς γνώσεις ταύτας. Αἱ θετικώτεραι ἰδέαι, τὰς ὁποίας δύναταί τις νὰ πορισθῇ, χρονολογοῦνται ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῶν Γαλατῶν. Φαίνεται ἔκτοτε, ὅτι ἡ χρῆσις τῶν νομισμάτων ἐβυθίσθη εἰς τὴν λήθην, καθότι οἱ λαοὶ ἐκεῖνοι διὰ πολλοὺς αἰῶνας δὲν τὰ εἶχον βάλλει εἰς ἐνέργειαν. Πιθανολογεῖται, ὅτι αἱ πολιτικαὶ ταραχαὶ καὶ αἱ ἀδιάκοποι συγκρούσεις καὶ πόλεμοι τῶν ὀπισθοδρομητικῶν ἐκείνων χρόνων, τὰ εἶχον ἐξαλείψει. Οἱ Γαλάται ἦσαν ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐζήτησαν νὰ τὰ ἐπανακάμψουν. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὸ ἐμπόριον συνίστατο εἰς συναλλάγματα. Εἰς αὐτοὺς ἀποδίδεται ἡ ἐφεύρεσις τῶν

(*) Αἱ δύο αὗται οὐσίαι, ὑπάρχουν εἰσέτι ἐν χρήσει νομίσματος εἰς διάφορα τῆς Ἀσίας μέρη· εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Μογκὸλ, εἰς τὰς Μαλδίβας νήσους, καὶ μεταξὺ τῶν Μεξικανῶν, κτλ. τὰ ὄςρεα, τὸ κάκαον (εἶδος ἀμυγδάλου), ὁ ἀραβόσιτος, τὰ ἀμύγδαλα λαμβάνουν χώραν μικρῶν νομισμάτων. Σ. Μ.

χαλκονομισμάτων, τὰ ὁποῖα οἱ Ῥωμαῖοι, μετ' αὐτοὺς, μετεχειρίζοντο διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν ἀνταλλαγμάτων των (permutations)· ἔκαμον μετὰ ταῦτα χρῆσιν ἀκατεργάστων τινῶν μετάλλων, τὰ ὁποῖα συγχρόνως ἀνεπλήρωναν καὶ τὴν ἀνάγκην τῶν σταθμῶν. Δύναταί τις ἐκ τούτου νὰ συμπεράνῃ, ὅτι δὲν εἶχον εἰσέτι μέταλλα πολύτιμα, ἢ, ἂν εἶχον τοιαῦτα, ἔβλεπέ τις πολλὰ ὀλίγα. Ἡ ἐξουσία τὰ διετήρει ἐπιμελῶς, καὶ δὲν ἔκαμνε χρῆσιν τούτων, εἰμὴ εἰς περιςάσεις, καθ' ἃς προέθεντο νὰ καθωραΐσουν ναοὺς καὶ νὰ καλλωπίσουν βωμούς. Ἀνεπαισθήτως τὸ ποσὸν τῶν μετάλλων τούτων ηὔξησε, κατέςη τὸ ὄργανον τοῦ ἐμπορίου, καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπάρξεως ἀντικειμένων πρὸς ἀνταλλαγὴν μετεβλήθη εἰς νόμισμα. Ἐξετύπωσαν ἐν πρώτοις νομίσματα ἐκ μετάλλου καθαροῦ χρυσίου καὶ ἀργύρου· ἔφερον ταῦτα ὡς σύμβολα τύπους θεοτήτων ἢ ζώων· ὁ ἵππος, ἐξιδιασμένον σημεῖον τῶν Γαλατῶν, ἐχαράττετο συνήθως ἐπὶ τῶν νομισμάτων, τρέχων, χωρὶς ἡνίας καὶ χωρὶς ἐφίππιον, καὶ τοῦτο διὰ νὰ σημάνῃ τὴν ἀνδρείαν τῶν λαῶν ἐκείνων, καὶ τὸ φυσικὸν πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν αἴσθημά των. Ἐπομένως τὰ νομίσματα ἔφερον διάφορα σύμβολα, τὰ ὁποῖα ἤλλατον κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἡγεμόνος ἢ τῶν ἐφισταμένων εἰς τὴν ἐκτύπωσίν των. Τὰ νομίσματα συνεμίχθησαν ὡσαύτως μὲ τὸν χαλκὸν καὶ τὸν ἄργυρον, ἀναλόγως μὲ τὰς περιςάσεις.

Ῥωμαῖοι.

Ὡς πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, ἐφάνη εὔλογον τοῦ νὰ μὴν ἐκτυπώσουν νόμισμα, εἰμὴ εἰς τὸν τρίτον αἰῶνα. Ἀποδίδουν δὲ τὴν βραδύτητα ταύτην εἰς τὴν τότε ἔνδειάν των. Τὸ ἐμπόριόν των περιεςρέφετο κατ' ἀρχὰς εἰς ἀνταλλάγματα ὡς τὸ τῶν Γαλατῶν. Νουμᾶς ὁ νομοθέτης τῆς Ῥώμης καὶ β'. Βασιλεύς της, προθέμενος νὰ εὐκολύνῃ τοὺς Ῥωμαίους ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ ἐμπορίου, ἐπενόησε μετ' οὐ πολὺ τὴν χρῆσιν τοῦ ἀπὸ χαλκὸν καὶ πέταλλα χονδρῶν μετάλλων κατεσκευασμένου νομίσματος, καὶ ἐπὶ τούτου διέταξε τὴν ἐκκοπὴν τετραγώνων τινῶν ἐκ χαλκοῦ κλασμάτων, τὰ ὁποῖα ὠνόμαζαν χαλκὸν ἀκατέργαςον ἢ μονάδας τραχείας (Airain brut ou as rude). Τὰ τεμάχια ταῦτα τοῦ μετάλλου, βάρους μιᾶς καὶ δύο λιτρῶν, δὲν ἦσαν παντελῶς ἐγκεχαραγμένα.

Σέρβιος Τούλιος, ἕκτος τῶν Ῥωμαίων Βασιλεὺς, μετέβαλε τὸ ὀγκῶδες σχῆμα τοῦ εἴδους τούτου τῶν νομισμάτων. Ἀντεκατέςησε τὰ τετράγωνα ταῦτα χάλκινα τεμάχια δι' ἄλλου εἴδους ςρογγύλων, τοῦ αὐτοῦ ὅμως βάρους, τὰ ὁποῖα ἐπίσης ὠνόμαζον μονάδας ἐκ χαλκοῦ ἢ λίβρας (as d'airain ou livre). Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν νομισμάτων ἔφερεν ὡς σύμβολον ἕνα βοῦν καὶ ἓν γράμμα δεικτικὸν τοῦ βάρους καὶ τῆς ἀξίας, ἥτις ὑπῆρχε μεταξύ των· τὰ διήρεσε μετὰ ταῦτα εἰς τόσας μερίδας, τὰς ὁποίας ὠνόμασαν οὐγγίας τῆς λίβρας.

Ὁ χαλκὸς ὑπῆρξεν εἰς διάστημα ἀρκετοῦ χρόνου τὸ μόνον τῆς Ῥώμης νόμισμα· ἐνομίζετό τις πλούσιος ἐὰν εἶχεν ἑκατὸν χιλιάδες μονάδας ἢ λίβρας.

Μ' ὅλα ταῦτα τὸ μέταλλον τοῦτο ἦτον εἰσέτι τόσον ὀλίγον κοινὸν, ὥστε ἡ χρῆσις τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν πραγματειῶν διήρκεσε πολὺν καιρὸν ὕστερον καὶ ἀπὸ ἐκείνην τῶν νομισμάτων. Τὰ πολύτιμα μέταλλα ἦσαν τόσον σπάνια, ὥστε, κατὰ τοὺς συγγραφεῖς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατον κατὰ δύο διαφόρους ἐποχὰς, νὰ πέμψουν οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τοὺς Δελφοὺς, εἰς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, μίαν χρυσῆν φιάλην βάρους δώδεκα ταλάντων, καὶ νὰ χορηγήσουν εἰς τοὺς Γαλάτας, διὰ τὴν διάλυσιν τῆς πολιορκίας τοῦ Καπιτωλίου, χιλίας λίτρας χρυσίου, ἐὰν αἱ γυναῖκές των δὲν ἐθυσίαζον τὰ πολυτιμώτερα πράγματά των διὰ νὰ ἐπαρκέσουν εἰς τὰς δύο ταύτας ὑποχρεώσεις των κτλ. (12.)

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

Περὶ ἐργασίας ἀνθρωπικῆς, φυσικῆς καὶ μηχανικῆς.

Ἐργασίαν ὀνομάζω τὴν συνεχῆ ἐνέργειάν τινος, διὰ νὰ ἐκτελέσῃ μίαν τῶν βιομηχανικῶν πράξεων, ἢ μέρος μόνον τῶν πράξεων τούτων.

Ἡ ἐργασία, εἰς ὁποίαν δήποτε πρᾶξιν βιομηχανίας καὶ ἂν ἀποτείνεται, εἶναι τελεσφορική· διότι συντρέχει εἰς δημιουργίαν τελεσφορήματος ἢ γεννήματός τινος. Ἡ ἐργασία τοῦ σοφοῦ, ὅστις καταγίνεται εἰς πειράματα καὶ βιβλία, εἶναι τελεσφορική· ἡ τοῦ ἐργολάβου, μ' ὅλον ὅτι αὐτὸς δὲν ἐπιβάλλει ἀμέσως εἰς τὸ ἔργον τὴν χεῖρά του, εἶναι τελεσφορική· τέλος, ἡ τῶν χειρονάκτων, ἀπὸ τοῦ ἡμεροδούλου, τοῦ σκάπτοντος τὸν ἀγρὸν, μέχρι τοῦ ναύτου, τοῦ ὑπηρετοῦντος ἁπλῶς εἰς τὸ πλοῖον, εἶναι τελεσφορικὴ καὶ αὐτή.

Σπάνιον νὰ καταγίνεταί τις εἰς ἐργασίαν ἄκαρπον, ἤγουν μὴ συντελοῦσαν εἰς τελεσφορήματα βιομηχανίας τινός. Ἡ ἐργασία, κατὰ τὸν ἀνωτέρω αὐτῆς ὁρισμὸν, εἶναι κόπος, καὶ ἂν δὲν εἶχε κἀμμίαν ἀμοιβὴν, οὐδὲν κέρδος, ὅστις ἀνεδέχετο αὐτὸν, ἤθελεν εἶσθαι μωρὸς, ἢ ἀλλόκοτος, ἄνθρωπος. Ὅταν δὲ ὁ κόπος οὗτος ἀφορᾷ εἰς τὸ νὰ γυμνώσῃ μὲ βίαν ἢ πανουργίαν ἄλλον ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν περιουσίαν του, τοῦτο πλέον δὲν εἶναι ἀλλόκοτον, ἀλλ' ἀνόσιον· διότι τὸ ἀποτέλεσμα δὲν εἶναι γένεσις, ἀλλ' ἐκτόπισις πλούτου.

Ὁ ἄνθρωπος ἀναγκάζει καὶ τὴν φύσιν καὶ αὐτὰ τὰ γεννήματα τῆς ἰδίας αὐτοῦ βιομηχανίας, νὰ ἐργάζωνται μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἔργον τῆς τελεσφορίας· δὲν θέλει ἄρα φανῆν παράδοξος ἡ χρῆσις τῶν φράσεων τούτων· *ἐργασία ἢ ὑπουργία τελεσφορικὴ τῆς φύσεως· ἐργασία ἢ ὑπουργία τελεσφορικὴ τῶν κεφαλαίων*, ἐκλαμβάνοντες τὴν λέξιν κεφάλαιον, κατὰ τὴν πλατυτέραν αὐτῆς σημασίαν.

Τὰ ὑπουργήματα τῆς φύσεως καὶ τὰ τῶν κεφαλαίων, ἔχουσι πρὸς ἄλληλα μεγίστην ὁμοιότητα, καὶ πάντοτε ταυτίζονται· διότι τὰ σκεύη τοῦ βιομηχάνου καὶ αἱ μηχαναὶ, μέρη κεφαλαίου ὄντα, εἶναι γενικῶς ὄργανα ἐπινοηθέντα εὐτυχῶς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον πρὸς ἀπόλαυσιν ὠφελείας ἐκ τῶν δυνάμεων τῆς φύσεως. Ἡ διὰ τοῦ ἀτμοῦ ἐνεργοῦσα μηχανὴ, εἶναι σύνθετον ὄργανον, πρὸς ἀλληλοδιάδοχον ἐνέργειαν τῆς ἐλαστικότητος τοῦ ἐξατμιζομένου ὕδατος, καὶ τῆς βαρύτητος τῆς ἀτμοσφαίρας· ὥστε διὰ τῆς

ἀτμοκινήτου μηχανῆς ἀπολαμβάνομεν πραγματικῶς πλειοτέραν ὠφέλειαν, παρ' ὅσην ἠθέλαμεν ἀπολαύσειν διὰ τῆς ὑπουργίας ἴσου κεφαλαίου, μὴ κινοῦντος δυνάμεις τῆς φύσεως.

Ἐκ τούτου δῆλον, πῶς πρέπει νὰ θεωρῶμεν ὅλας τὰς μηχανὰς, ἀπὸ τοῦ ἁπλουστέρου ἐργαλείου, μέχρι τοῦ συνθετωτέρου· ἀπὸ τοῦ ῥινίου, μέχρι τῆς μεγαλητέρας μηχανικῆς ἀποσκευῆς· διότι τὰ μὲν ἐργαλεῖα, εἶναι μηχαναὶ ἁπλαῖ· αἱ δὲ μηχαναὶ, ἐργαλεῖα σύνθετα, προστιθέμενα εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ ἀνθρώπου πρὸς αὔξησιν τῆς δυνάμεώς των· καὶ ταῦτα δὲ καὶ ἐκεῖναι, κατὰ πολλοὺς λόγους, εἶναι μέσα, διὰ τῶν ὁποίων λαμβάνομεν τὴν φύσιν βοηθόν. Ἀποτέλεσμα τούτων εἶναι προφανῶς, τὸ νὰ ἐργαζώμεθα ὀλιγώτερον, καὶ ν' ἀπολαμβάνωμεν τὴν αὐτὴν ποσότητα τῆς ὠφελείας, ἢ, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ αὐτὸ, ν' ἀπολαμβάνωμεν πλειοτέραν ὠφέλειαν διὰ τῆς αὐτῆς ποσότητος ἀνθρωπικῆς ἐργασίας. Τὰ ἐργαλεῖα καὶ αἱ μηχαναὶ ἐκτείνουσι τοῦ ἀνθρώπου τὴν δύναμιν· ὑποβάλλουσι τὰ σώματα καὶ τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως εἰς ὑπηρεσίαν τῆς διανοίας του· εἰς τὴν χρῆσιν αὐτῶν συνίστανται αἱ μεγαλήτεραι πρόοδοι τῆς βιομηχανίας.

Ὅταν νεωτέρα μηχανὴ, ἢ τρόπος, γενικῶς, δραστήριος ὁποιοσδήποτε ἀναπληροῖ ἐργασίαν ἀνθρωπικὴν, ἤδη γινομένην, μέρος τῶν βιομηχανικῶν χειρῶν, ἀντὶ τῶν ὁποίων ὑπηρετεῖ ὠφελίμως ἡ μηχανὴ, μένει ἀργὸν πρὸς καιρόν· καὶ ἐκ τούτου τινὲς ἔλαβον ἐπιχειρήματα, ἱκανῶς ἐμβριθῆ, κατὰ τῶν μηχανῶν. Εἰς πολλοὺς τόπους ἀπεβλήθησαν μὲ δημοτικὴν παράφορον ὀργὴν, ἢ καὶ μ' ἐπιταγὴν τῆς κυβερνήσεως. Πάντοτε ὅμως εἶναι μωρὸν ν' ἀποβάλλωνται βελτιώσεις αἰωνίως ὠφέλιμοι εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, διὰ τὰς ἐξ αὐτῶν κατ' ἀρχὰς ἐνδεχομένας ζημίας, καὶ ταύτης ἄλλως σμικρυνομένης ἐκ τῶν συνήθως ἀκολούθων περιστάσεων.

Ά. Αἱ νέαι μηχαναὶ καὶ ἐκτελοῦνται καὶ φέρονται εἰς κοινοτέραν χρῆσιν μὲ βραδύτητα· καὶ τοῦτο δίδει καιρὸν, πρὸς μὲν τοὺς βιομηχάνους, ὅσοι αἰσθάνονται βλάβην ἐξ αὐτῶν, νὰ προφυλαχθῶσι· πρὸς δὲ τὴν κυβέρνησιν, νὰ παρασκευάσῃ τὰ θεραπευτικά. Ἡ ἀγαθοεργὸς κυβέρνησις, χωρὶς νὰ περιορίσῃ κατὰ χρόνον καὶ τόπον τὴν χρῆσιν τῶν νέων μηχανῶν (διότι ὁ περιορισμὸς οὗτος ἀναιρεῖ τρόπον τινὰ τὴν ἰδιοκτησίαν, τὴν γενομένην διὰ τῆς ἐπινοίας καὶ ἐκτελέσεως τῶν μηχανῶν) δύναται νὰ προπαρασκευάσῃ ἔργα διὰ τοὺς ἀργοὺς, προβάλλουσα ἐξ ἰδίας δαπάνης ἐπιχειρήσεις ὠφελίμους εἰς τὸ κοινὸν, οἷον διώρυγος, πορείας, μεγάλης τινὸς οἰκοδομῆς, ἢ ἀποικίζουσα λαὸν ἀπ' ἄλλου εἰς ἄλλον τόπον. Τὸ νὰ εὑρεθῇ ἔργον διὰ τὰς χεῖρας, ὅσαι δι' ἐφεύρεσιν μηχανῶν μένουσιν ἀργαὶ, εἶναι τόσον εὔκολον, ὅσον αἱ τοιαῦται χεῖρες εἶναι πάντοτε ἐργατικαί (*).

(*) Τῆς προμηθείας ταύτης δὲν ἔχει χρείαν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις. Ἀργία χειρῶν, δι' εἰσαγωγὴν μηχανῆς, οὐδέποτε θέλει εἶσθαι φοβερὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὴν ὀλιγότητα τῆς τεχνουργίας της. Μόνη ἴσως ἡ καλτοπλεκτικὴ μηχανὴ, θέλει θορυβήνει νήσους τινὰς τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, καὶ μάλιστα τὴν Ἴον.

Β΄. Εἰς κατάστασιν μηχανῶν, εἶναι χρεία πολλῶν ἐργασιῶν, εἰς τὰς ὁποίας εὑρίσκουσιν ἔργον οἱ ἐργάται, ὅσους καταργοῦσιν αἱ μηχαναί. Ἐὰν ἀντικαταστήσωμεν π. χ. ὑδραυλικὴν μηχανὴν, ἀντὶ τῶν ὑδροφόρων ἀνθρώπων, ὅσοι εἰς μεγάλην τινὰ πόλιν ὑδροφοροῦσιν, ἔπεται νὰ δώσωμεν ἔργα, τοὐλάχιστον μέχρι τινὸς καιροῦ, πρὸς τοὺς ξυλουργοὺς, τοὺς κτίστας, τοὺς χαλκεῖς, τοὺς σκαφεῖς, οἱ ὁποῖοι θέλουν κτίσματα, τοιχίσματα, θέλουν καταθέσειν τοὺς σωλῆνας, θέλουν κατασκευάσειν τὰ ὑδρονομεῖα κτλ.

Γ΄. Ὁ ἀναλωτὴς, καὶ ἀκολούθως ἡ ζημιωθεῖσα τάξις τῶν ἐργατῶν, εὑρίσκει ὄφελος ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν τῆς τιμῆς αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ πράγματος, εἰς τὸ ὁποῖον συνειργάζετο.

Τέλος, εἰς μάτην ἠθέλαμεν ζητήσειν ν᾽ ἀποφύγωμεν τὸ ἐκ τῆς νέας μηχανῆς πρόσκαιρον κακὸν, ἀπαγορεύοντες τὴν χρῆσίν της. Ἂν ἦναι ὠφέλιμος, μεταχειρίζονται ἢ θέλουν μεταχειρισθῆν αὐτὴν εἰς ἄλλο μέρος. Τὰ ἐξ αὐτῆς τελεσφορήματα, μ᾽ ὀλιγωτέραν τιμὴν πωλούμενα, παρὰ τὰ ἐκ τῆς ἐπιμόχθου ἐργασίας τῶν ἡμετέρων ἐργατῶν, μετ᾽ ὀλίγον ἢ πολὺν χρόνον ἀναγκαίως θέλουν ἀφαιρέσειν ἀπ᾽ αὐτοὺς τὸ πλῆθος τῶν ἐργατῶν, καὶ καταργήσειν τὴν ἐργασίαν των. Ἐὰν οἱ διὰ τῆς ῥοδάνης βαμβακοκλῶσται, οἱ συντρίψαντες, κατὰ τὸ 1739 ἔτος τὰς κλωστηρίους μηχανὰς, εἰσαγομένας τότε εἰς τὴν Νορμανδίαν, ἐφέροντο ἀπαραλλάκτως καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, ἤθελαν παύσειν εἰς τὴν Γαλλίαν τὰ συνεργεῖα τῶν βαμβακηρῶν ὑφασμάτων, καὶ ἔπρεπεν ἢ νὰ τ᾽ ἀγοράζωσιν οἱ Γάλλοι ἔξωθεν, ἢ νὰ μεταχειρίζωνται ἄλλ᾽ ἀντὶ τούτων· οἱ δὲ κλῶσται τῆς Νορμανδίας, τῶν ὁποίων οἱ πλειότεροι εὗρον, τέλος πάντων, ἐνασχόλησιν εἰς τὰ μεγάλα κλωστήρια, ἤθελαν μείνειν ἔτι μᾶλλον ἀργοί.

Ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἀμέσως συμβαινόντων ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων μηχανῶν· τὰ δὲ μετέπειτα συμβαίνοντα, εἶναι δι᾽ ὅλου προτρεπτικὰ εἰς ὑποδοχὴν αὐτῶν. (Ἀκολουθεῖ.)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ.

Περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν τυπογραφικῶν κυλινδρικῶν μελανωτήρων.

Ἕως πρὸ 20 περίπου ἐτῶν ὅλοι οἱ τυπογράφοι μεταχειρίζοντο, καὶ ἔτι τὴν σήμερον πολλοὶ μεταχειρίζονται διὰ νὰ μελανώνουν τοὺς τυπογραφικοὺς χαρακτῆρας τοὺς παρὰ τοῦ ἐφευρετοῦ τῆς τυπογραφίας ἐπινοηθέντας γνωστοὺς μελανωτῆρας (μπάλλας), οἱ ὁποῖοι συνίστανται εἰς ἓν πινακοειδὲς ξύλον ἔχων ὄπισθεν λαβήν. Τὸ κοῖλον τοῦ ξύλου τούτου γεμίζεται μὲ μαλλίον, τὸ ὁποῖον ξαίνεται προηγουμένως καὶ σκεπάζεται ἔπειτα μὲ δέρμα προβάτου ἐργασμένον. Ἀλλὰ τὸ ἐξεπίτηδες ἐργασμένον σκύλινον δέρμα, καὶ μάλιστα τὸ τοῦ μικροῦ εἴδους αὐτῶν εἶναι ἁρμοδιώτατον, ἐπειδὴ εἶναι ἐλαστικώτατον καὶ ἔχει ὁμαλωτέραν τὴν ἐπιφάνειαν.

Οἱ νεωστὶ ἐφευρεθέντες κυλινδρικοὶ μελανωτῆρες ὡς πρὸς μὲν τὴν ταχύτητα καὶ εὐκολίαν εἶναι συμφερότεροι τῶν πρώτων· ὡς πρὸς τὴν καλλιτυπίαν δὲ ἀμφισβητῆται. Μολοντοῦτο ἀπεδείχθη ἤδη ὅτι τὸ μελάνωμα τῶν

κυλινδρικῶν μελανωτήρων εἶναι ἐν γένει ὁμοιόμορφον, καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν εὐκολωτέρα· ἀλλ᾽ ἡ ζωηρότης τοῦ μελανώματος καὶ ἡ καθαρότης εἶναι τὸ πλεονέκτημα τῶν παλαιῶν μελανωτήρων.

Πρώτη προετοιμασία διὰ νὰ κατασκευάσῃς 4 κυλινδρικοὺς μελανωτῆρας.

Πρέπει νὰ ἔχῃς τρεῖς λέβητας διαφόρου μεγέθους. Εἰς τὸν μεσαῖον τούτων, βάλε 10 λίτρας ἰχθυοκόλλας (*) καλῆς ποιότητος. (Ὅταν ἦναι κατωτέρας ποιότητος καὶ θέλῃς νὰ δώσῃς εἰς αὐτὴν περισσοτέραν σύστασιν, βάλε καὶ ῥητίνην ἀναλόγως εἰς τὴν κόλλαν, καὶ ὀλιγώτερον ὕδωρ διὰ νὰ τὴν διαβρέξῃς). Χύσε ἔπειτα νερὸν καθαρὸν ἐνόσῳ νὰ σκεπασθῇ ἡ ἰχθυόκολλα, καὶ πρόσθες, ἂν θέλῃς, μίαν δράκα ἀμμωνιακοῦ ἅλατος λειοτριβημένου, ἀφίνων αὐτὴν νὰ διαβραχῇ 24 ὥρας· πρέπει ὅμως νὰ φροντίσῃς, μετὰ 6 ὥρας ἀφοῦ βληθῇ, νὰ τὴν ἀνακατώσῃς διὰ νὰ διαβραχῇ ἐξ ἴσου.

Δευτέρα προπαρασκευή.

Ἀφοῦ ἡ ἰχθυόκολλα ἀποῤῥοφήσῃ τὸ ὕδωρ, ἄναψε φωτίαν καὶ βάλε ἐπάνω τὸν μέγαν λέβητα, εἰς τὸν ὁποῖον θέλεις χύσει ἱκανὸν ὕδωρ, ὥστε ἐμβαλλόμενος εἰς αὐτὸν ὁ ἔχων τὴν ἰχθυόκολλαν λέβης νὰ μὴ χύνεται τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ νὰ ἐμβάπτεται εἰς αὐτὸ καὶ νὰ λαμβάνῃ διὰ τοῦ ὕδατος τὴν θερμότητα. Ἀφοῦ δὲ ἐμβράσῃ ἱκανῶς καὶ διαλυθῇ ὁλικῶς ἡ ἰχθυόκολλα, πρέπει νὰ τὴν ἐξαφρίσῃς ἐπιμελῶς. Γνωρίζεται δὲ ὅτι ἔβρασεν ἱκανῶς ὅταν ἀναφαίνεται ὁ κυτρινωπὸς ἀφρός της· καὶ τότε ἀποθέτεις τοὺς δύο λέβητας ἐκ τοῦ πυρὸς, ἀφίνων αὐτοὺς ὡς εὑρίσκονται, ὁ εἷς δηλ. ἐντὸς τοῦ ἄλλου. Βάλε ἔπειτα εἰς τὴν φωτίαν τὸν μικρότερον λέβητα, ἀφοῦ ἐγχύσῃς εἰς αὐτὸν σείραιον ἢ σιρόπιον ζαχάρεως κατωτέρας ποιότητος (mélasse) (8 1/2 ἢ 9 λίτρας τὸ καλοκαίριον καὶ 10 τὸν χειμῶνα) (**). Ἀφοῦ δὲ θερμανθῇ ἱκανῶς τὸ χύνεις μὲ τὴν μίαν χεῖρα εἰς τὴν ἰχθυόκολλαν, ἀνακινῶν μὲ τὴν ἄλλην τὸ μίγμα, ὥστε νὰ ἀναμιχθῇ ἐντελῶς.

Ἀφοῦ δὲ χύσῃς ὅλον τὸ σειρόπιον, βάλε πάλιν τὸ μίγμα ἐπὶ τοῦ πυρὸς καὶ ἄφες το νὰ βράσῃ περίπου 1 1/2 ὥραν ἀνακινῶν αὐτὸ ἀδιαλείπτως. Ἀπόθες ἔπειτα τὸν λέβητα καὶ ἄφες νὰ κατακαθήσῃ ἡ ὕλη μίαν στιγμήν. Ἐὰν θέλῃς χύσαι καὶ ἓν μικρὸν ποτήριον οἰνοπνεύματος (σπίρτο τῆς ῥακῆς) καὶ ἀνάμιξον καλῶς. Ἐὰν καταλάβῃς ὅτι τὸ μίγμα εἶναι πολλὰ ῥευστὸν, προσθέτεις ἓν κομμάτι ῥητίνης ἴσον μὲ καρύδιον, τὴν ὁποίαν κοπανίζεις λεπτότατα προηγουμένως, καὶ ἀνακινεῖς πάλιν τὸ μίγμα· ἔπειτα χύνεις μὲ προσοχὴν καὶ ἀργὰ τὴν ὕλην εἰς ἐπίτηδες κυλινδροτύπους, τοὺς ὁποίους προπαρασκευάζεις ὡς ἐφεξῆς.

(*) Ἡ καλῆς ποιότητος ἰχθυόκολλα (ψαρόκολλα) εἶναι ξηρὰ, ἔχει χρῶμα κυτρινόξανθον καὶ ὄχι μελανωπὸν, καὶ ὅταν θέλῃ νὰ τὴν λυγίσῃ τις θραύεται.

(**) Εἰς ἔλλειψιν σιροπίου, δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τις τὴν ζάχαριν, βάλλων τὸ ἥμισυ τῶν ἄνω ποσοτήτων.

Προπαρασκευὴ τῶν κυλινδροτύπων (moule).

Λάβε τὸ κάτωθεν πῶμα ἢ σκέπασμα τοῦ κυλινδροτύπου εἰς τὴν μέσην τοῦ ὁποίου εἶναι ἐμπεπηγμένος μικρὸς ὀβελὸς (σουβλίον), καὶ ἀφοῦ περιτυλίξῃς τὸν ὀβελὸν μὲ χαρτίον, καὶ ἀλείψῃς τὸ πῶμα ἔσωθεν μὲ ἐλαιόλαδον, ἢ κάλλιον μὲ μυελὸν τῶν ζώων, ἐμπήγεις τὸν ὀβελὸν εἰς τὴν ὀπὴν (τρύπαν) τοῦ ξυλίνου κυλίνδρου· ἀλείφεις παρομοίως τὸν κυλινδρότυπον ἐπιμελῶς καὶ τὸν συναρμόζεις μὲ τὸ κάτωθεν προπαρασκευασθὲν ἤδη πῶμα· ἔπειτα διαπερᾷς διὰ τῆς ἄνωθεν ὀπῆς τοῦ ξυλίνου κυλίνδρου τὸν σιδηροῦν ἔμβολον (σύρμα σιδηροῦν χοντρὸν) ἕως νὰ ἐγγίσῃ τὸν κάτω ὀβελὸν, καὶ ἀφοῦ στυπώσῃς μὲ χαρτίον τὴν ἄνω ὀπὴν τοῦ ξυλίνου κυλίνδρου περὶ τὸν ἔμβολον, ἢ τὴν ἀλείψῃς μὲ ἐξεπίτηδες ἀλοιφὴν διὰ νὰ μὴν εἰσέλθῃ ἡ ὕλη, ἐπιθέτεις τὸν σταυρὸν, ὅστις διατηρεῖ τὸν ξύλινον κύλινδρον εἰς τὴν μέσην τοῦ κυλινδροτύπου, καὶ τὴν στερεόνει. Τέλος ἄλειψε τὴν ἁρμογὴν τοῦ κάτω πώματος τοῦ κυλινδροτύπου μὲ πηλὸν ἢ μὲ ἓν εἶδος ἀλλειφῆς, τὴν ὁποίαν κατασκευάζουν μὲ ὑπανθρακικὴν τίτανον ἢ μὲ γῦψον λεπτοτριβημένην καὶ μὲ ἀλευρόκολλαν, διὰ νὰ μὴν ἐξέρχεται ἡ ὕλη.

Ὁ σταυρὸς δεικνύει ποῦ πρέπει νὰ κοπῇ ὁ κυλινδρικὸς μελανωτὴρ καὶ ὁ ξύλινος κύλινδρος (mandrin ou faux-rouleau) τὸ μῆκος, τοῦ μελανωτῆρος.

Ὅταν θέλῃ τις νὰ χύσῃ δύο μελανωτῆρας εἰς τὸν αὐτὸν κυλινδρότυπον, ἕνα μεγάλον δηλ. καὶ ἕνα μικρὸν, ἀφοῦ πράξῃ ὡς ἄνωθεν εἴπωμεν, θέτει καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἕτερον σταυρὸν διὰ νὰ διαχωρίζωνται.

Ἀφοῦ τοὺς χύσῃ τις πρέπει νὰ ἀφήσῃ τὴν ὕλην τοὐλάχιστον 12 ὥρας εἰς τὸν κυλινδρότυπον.

Πρὶν δὲ τοὺς ἐκβάλῃς ξύσε τὸν πηλὸν ἢ τὴν ἀλοιφὴν, μὲ τὴν ὁποίαν ἔφραξες τὴν συναρμογὴν τοῦ πώματος μὲ τὸν κυλινδρότυπον κτλ., πέρασαι ἔπειτα διὰ τῆς εἰς τὸν ἄξωνα τοῦ ξυλίνου κυλίνδρου ὀπῆς σχοινίον, εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται μία θηλειὰ, τὴν ὁποίαν ἐκκρεμᾷς εἰς δυνατὸν καρφίον· τὸ σχοινίον τοῦτο εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν ἔχει ἕνα μεγάλον κόμβον ἢ ἓν ξύλον διὰ νὰ ἐμποδίζεται, καὶ οὕτω σύρων κατὰ κάθετον τὸν κυλινδρότυπον ὁ μελανωτὴρ ἐκβαίνει. Πρόσεχε ὅμως πάντοτε νὰ τὸν ἐκβάλῃς ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου εἶναι τὸ πῶμα τοῦ κυλινδροτύπου. Ἄλλοι πάλιν τοὺς σπρώχνουν κάτωθεν μὲ ἓν ξύλινον ἔμβολον λεπτότερον κατὰ τὸ πάχος ἀπὸ τὸν ξύλινον κύλινδρον, καὶ ὁ τρόπος οὗτος εἶναι ὁ ἀσφαλέστερος.

Ἀφοῦ ἐκβάλῃς τὸν μελανωτῆρα καὶ ἀποκόψῃς τὰ ἄκρα του κατὰ τὸ μῆκος τὸ ὁποῖον θέλεις νὰ τὸν δώσῃς, πλησιάζεις αὐτὸν εἰς τὴν φλόγα ἑνὸς κηρίου, καὶ ἀφοῦ θερμάνῃς τὴν ὕλην, τὴν ἐξομαλίζεις ἐπιτηδείως μὲ τὸν δάκτυλον, τὸν ὁποῖον ἐμβάπτεις πρὶν εἰς ἐλαιόλαδον ἢ τὸν ἀλείφεις μὲ σίελον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ὕλη δὲν ξεκολλᾷ εἰς τὰς ἄκρας. Καὶ ὅταν οἱ μελανωτῆρες ἔχουν κανὲν μικρὸν ἐλάττωμα, μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐξωμαλίζονται.

Μεταχύσιμον τῶν κυλινδρικῶν μελανωτήρων.

Πρὶν μεταχύσῃς παλαιοὺς μελανωτῆρας, πρόσεχε νὰ ἐκπλύνῃς καλῶς μὲ λισίβαν τὴν προσκολληθεῖσαν εἰς αὐτοὺς μελάνην· ἐπειδὴ ὅλα τὰ παχέα σώματα διακόπτουν τὴν συνοχὴν τῆς ὕλης καὶ τὴν ἐλαστικότητα. Ἔπειτα σχίζεις κατὰ κάθετον τὴν ὕλην ἐπάνωθεν ἕως κάτω, καὶ τοιουτοτρόπως ξεκολλᾷ ἡ ὕλη εὐκόλως ἀπὸ τὸ ξύλον· τὴν κόπτεις εἰς μικρὰ κομμάτια διὰ νὰ διαλυθῇ εὐκολώτερον καὶ νὰ μὴ διαφθαρῇ. Ἂν ἡ σύνθεσίς της ἦναι πολλὰ σκληρὰ, πρόσθες ὀλίγον ὕδωρ. Ἀφοῦ δὲ ἀναλύσῃ καὶ βράσῃ καλῶς, ἀναβαίνει ἐπάνωθεν ἀφρὸς κιτρινωπός, σημαίνων ὅτι ἡ βράσις ἔγεινε. Ἐξαφρίζεις τότε τὴν ὕλην καὶ προστέτεις 2 λίτρας σιροπίου διὰ 4 μελανωτῆρας ἢ κυλίνδρους.

Ὅταν χύνῃ τις παλαιοὺς κυλίνδρους πρέπει νὰ προσθέτῃ καὶ νέαν ὕλην εἰς τὴν παλαιὰν, π. χ.

Μὲ 3 λίτρας ἰχθυοκόλλας, ἡ ὁποία διεβράχη 24 ὥρας, καὶ μὲ τὴν ὕλην τριῶν παλαιῶν κυλίνδρων, ἀφοῦ προσθέσῃς καὶ 5 λίτρας σιροπίου, δύνασαι νὰ κατασκευάσῃς τέσσαρας κυλίνδρους.

Οἱ μεταχυνόμενοι κύλινδροι ξεκολλοῦν συνήθως εἰς τὰ ἄκρα· ὅθεν διὰ νὰ προλάβῃς τὸ συμβὰν τοῦτο, ἄλειψε, πρὶν χύσῃς, τὸν ξύλινον κύλινδρον μὲ οἰνόπνευμα, ἢ μὲ σκόροδον, κατὰ τὸ διάστημα 4 δακτύλων πρὸς τὰ ἄκρα, ἀφοῦ προηγουμένως ξύσῃς καλῶς τὴν προσκοληθεῖσαν παλαιὰν ὕλην.

Ὅταν χύσῃς πολλὰ θερμὴν τὴν ὕλην, καὶ ἀφήσῃς πολὺν ἀφρὸν εἰς αὐτὴν γίνονται σπογγοειδῆ κοιλώματα ἐπὶ τῶν κυλίνδρων, καὶ πρόσεχε νὰ τὸ ἀποφύγῃς.

Ὁ καλὸς κύλινδρος δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ παραμικρὸν κοίλωμα, πρέπει νὰ ἦναι ὁμαλὸς, πηκτὸς καὶ ἐλαστικός· τὸ χρῶμά του νὰ ἦναι βαθυκίτρινον καὶ ὄχι μελανόν.

Ἐν γένει εἶναι συμφερότερον ἡ ὕλη τῶν κυλίνδρων νὰ ἦναι πυκνωτέρα, ἐπειδὴ ἐπηρεάζηται ὀλιγώτερον ἀπὸ τὴν μεταβολὴν τῆς θερμοκρασίας, καὶ δύναται νὰ τυπώνῃ τις δι' αὐτῶν μὲ τὴν τῆς καλῆς ποιότητος μελάνην, ἥτις εἶναι μᾶλλον ξηρὰ καὶ κολλώδης (encre forte) τὰς λαμπρὰς ἐκτυπώσεις, καὶ οἱ τοιοῦτοι εἶναι μᾶλλον εὔχρηστοι.

Διατήρησις τῶν κυλινδρικῶν μελανωτήρων.

Πρέπει νὰ τοὺς ἀλείψῃς μὲ βερνίκι ἀραιὸν, καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου, μὲ τυπογραφικὴν μελάνην· τὸ ἔλαιον εἶναι ἐπιβλαβὲς διότι εἰσδύει εἰς τοὺς πόρους καὶ χαλᾷ τὴν μελάνην. Ὅταν ἦναι πολλὰ ὑγροὶ τοὺς ἀλοίφεις μὲ τερεβινθέλαιον (νεῦτι), ἐπιξύων αὐτοὺς πρὶν τοὺς μεταχειρισθῇς. Ὅταν δὲ ἦναι πολλὰ ξηροὶ, τοὺς περιβρέχεις ἐλαφρῶς μὲ σπόγγον, τρίβων αὐτοὺς ἐπὶ χαρτίου, ἕως νὰ ἀπορροφήσῃ τὴν ἐπιπολάζουσαν ὑγρότητα. Τοὺς ἐκκρεμᾷς δὲ ἔπειτα εἰς κατάψυχρον καὶ ἄνυγρον τόπον. (6.)

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

Διατήρησις τῶν σταφυλίων.

Ἓν ἀπὸ τὰ ὡραιότατα ὀπωρικὰ, τὰ ὁποῖα ἐπιθυμοῦμεν μάλιστα καὶ νοςιμευόμεθα νὰ βλέπωμεν εἰς τὴν τράπεζαν τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἄνοιξιν εἶναι τὰ ςαφύλια. Διὰ τοῦτο συμβουλεύομεν ἐνταῦθα ὀλίγους τινὰς τρόπους, μὲ τοὺς ὁποίους εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ διατηρήσωμεν πολλοὺς μῆνας νεαρὰ καὶ δροσερώτατα.

Διάλεξαι τὰ ςαφύλια εἰς ξηρὸν καιρὸν καὶ μάλιστα ἡμέραν εὔδιον καὶ λαμπράν· κόψαι μὲ ψαλίδιον τὰς διεφθαρμένας σαπρὰς εἴτε πολλὰ ὡρίμους αὐτῶν ῥᾶγας, βάλλε ἔπειτα αὐτὰ εἰς ἀνοικτὰ κάνισρα σκεπασμένα πρῶτον μὲ ξηρὸν βρύον· φέρε τα εἰς τὴν οἰκίαν προσεκτικῶς καὶ ἔκθεσέ τα νὰ ἡλιασθῶσι πολλὰς ἡμέρας εἰς ἀνοικτὸν τόπον, ἔπειτα ἔμβασαί τα εἰς τὸ ὀπωροφυλάκιον. Τότε δὲ 1. ἢ κρέμασαι τὰ σταφύλια τριγύρω εἰς στεφάνιον, κόπτων πάντοτε προσεκτικῶς τὰς ὑπόπτους ῥᾶγας· 2. ἢ κρέμασαί τα εἰς κουτία (κυτία) κλεισμένα καὶ κολλημένα ἔξωθεν μὲ γύψον, καὶ τὰ ὁποῖα παράχωσαί τα ἔπειτα ὡς δύο πόδας εἰς ξηρὸν ἄμμον ἐντὸς τοῦ ὑπογείου σου.

3. Βρέξε τὰ ςαφύλια εἰς ἀραιὰν θολόςακτην, ὥςε ὅλαι αἱ ῥᾶγες νὰ σκεπασθῶσι· ἔπειτα βάλε αὐτὰ κατὰ ςρώματα εἴτε πάτους πάτους, σκεπάζων καθένα μὲ ξηρὰν σποδὸν (ςάκτην), ἕως οὗ γεμίσῃς ὅλον τὸ κουτίον, τὸ ὁποῖον καλὰ κλεισμένον, καὶ χάριν πλειοτέρας ἐπιτυχίας γυψωμένον, ἂν θέλῃς ὡς εἴπομεν, ἀπόθες εἰς τὸ ὑπόγειόν σου. Ὅταν δὲ θέλῃς νὰ φάγῃς ςαφύλια, πλύνετα πολλάκις εἰς καθαρὸν ὕδωρ.

4. Οἱ κάτοικοι τῆς Μάλτας διατηροῦσι ὁλόκληρα κλήματα ςαφυλοφόρα, κρεμῶντες αὐτὰ εἰς στεφάνια, τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ κρεμῶσιν ἔπειτα εἰς μεγάλα κουτία ἢ βαρέλια κλεισμένα μὲ τὴν αὐτὴν πάντοτε προσοχὴν, διὰ νὰ μὴ ἐμβαίνῃ νέος ἀήρ. Τοῦτον δὲ δυνάμεθα νὰ ἐμποδίσωμεν καὶ κολλῶντες χαρτίον εἰς ὅλα τὰ ἀραιώματα εἴτε τὰς χαραμάδας τοῦ ξύλου.

5. Τέλος σύλλεξε τὰ σταφύλια εἰς ξηρὸν καιρὸν καὶ πρὶν τελείως ὡριμάσωσι, βάλετα εἰς σακκούλια χάρτινα καλῶς κλεισμένα, καὶ κρέμασαί τα ἔπειτα εἰς τὸ ξύλον.

Παρασκευασία σταφίδων.

Ἐξετάζομεν πρῶτον ἂν τὰ ςαφύλια ἔχωσι τὴν ἀναγκαίαν ὡριμότητα. ἔπειτα βράζομεν θολόςακτην, καὶ τὰ βυθίζομεν εἰς αὐτὴν τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἕως οὗ αἱ ῥᾶγες ἀρχίσωσι νὰ ῥυτιδῶνται (νὰ ζαρώνωσι)· τότε τὰ ἀφίνομεν νὰ στραγγίσωσι, τὰ ἐξαπλοῦμεν εἰς οἰσυόπλεκτα (μεγάλας πλάκας (πλαίσια) κοφινίων) ἐκτεθειμένα εἰς τὸν ἥλιον ἀπὸ τὸ πρωῒ ὡς τὸ ἑσπέρας κατὰ συνέχειαν δώδεκα ἡμέρας, φέροντες αὐτὰ εἰς ὑπόσκεπον μέρος τὴν νύκτα.

Σακχάρωμα σταφυλίων (Composte)

Ἔκβαλε τὰ γίγαρτα (τοὺς πυρῆνας, εἴτε κουκούτσια) τῶν ῥαγίων, ἄνοιξε

ὀλίγον τὸ δέρμα των καὶ βάλλετα νὰ πάρωσι δύο ἢ τρεῖς μόνον βράσεις εἰς πήκτωμα ἢ σιρόπιον σάκχαρος.

Γλευκόπηκτον (conserve).

Λάβε ἀνθοσμίαν ἢ μοσχάτον ςαφύλιον, πέρασον τὸν χυμόν του ἀπὸ κρισάραν καὶ πύκνωσαί το ἔπειτα εἰς σακχάρωμα (σιρόπιον) ἀρκετὰ πηκτόν· μίαν λίτραν σακχαρώματος ἀπαιτεῖ μίαν λίτραν ςαφυλίου.

Σίραιον ἢ ἕψημα (πετιμέζι).

Λάβε 24 λίτρας γλεύκους (μούςου), βάλε τὸ ἥμισυ εἰς τὴν χύτραν (κακκάβιον) βράσαι το, ἔπειτα ὀλιγόςευσε τὴν βρᾶσιν προσθέτων κατ' ὀλίγον τὸ ὑπόλοιπον, μετὰ δὲ ταῦτα ἐξάφρισον πολλάκις καὶ πέρασον ἀπὸ πυκνὸν πανίον. Ἔπειτα βάλε πάλιν εἰς τὸ πῦρ, ἐξάτμισον, κινῶν πάντοτε τὸ ὑγρὸν μὲ σπάθην ξυλίνην, ἕως οὗ λάβῃ ἀρκετὴν σύςασιν, ἡ ὁποία φαίνεται ὅταν χύσωμεν ὀλίγον εἰς πινάκιον.

Ἂν δὲ θέλωμεν εἰς τὸ ἕψημα τοῦτο νὰ βάλωμεν καὶ ὀπωρικὰ, ὅταν τὸ ὑγρὸν ὀλιγοςεύσῃ ὡς τὸ ἥμισυ καὶ ἀφοῦ ἐξαφρισθῇ, τὸ διηθίζομεν (περῶμεν ἀπὸ πανίου)· καὶ τότε βάλλομεν καθαρισμένα τὰ ὀπωρικὰ καὶ κομμένα εἰς τέσσαρα ἐντὸς χύτρας, ὅπου χύνομεν τὸ ἕψημα. Εἰς τὴν πρώτην ἀμέσως βράσιν αὐτὸ μὲν θέλει ὀλιγοςεύσει· ἡμεῖς δὲ ἐν τοσούτῳ κινοῦμεν κατὰ συνέχειαν μετριάζοντες τὸ πῦρ περὶ τὰ τέλη. Διακρίνομεν δὲ ὅτι τὸ πᾶν ἐψήθη ὅσον ἔπρεπε, ὅταν λάβωμεν ὡς καρύδιον μέρος τοῦ ὑγροῦ, καὶ χύνοντες αὐτὸ εἰς πινάκιον φαϊεντιανὸν, ἴδωμεν ὅτι δὲν πλατύνεται πολὺ καὶ δὲν ἀναδίδει τριγύρω ἀτμὸν ὑγρασίας.

Ἂν ποτὲ τὸ ἕψημα ὀξυνίσῃ, δυνάμεθα νὰ τὸ διορθώσωμεν, λαμβάνοντες ὅλην τὴν ἐπανθοῦσαν σκέπην, καὶ ὑποβάλλοντες τὸ λοιπὸν εἰς μετρίαν θερμότητα, ἀναδεύοντες συνεχῶς κτλ. (3.)

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Γαλλία.

Ἡ ἀκαδημία τῶν ἠθικῶν ἐπιστημῶν ἐψήφισε βραβεῖον 1500 φράγκων διὰ τὴν λύσιν τοῦ ἀκολούθου θέματος·

Νὰ ἐξηγηθῶσιν ἀνεπτυγμένως καὶ σαφῶς ὅσον δυνατὸν ὅλα τὰ φιλοσοφικὰ συςήματα, ὅσα ἐφάνησαν εἰς τὴν Γερμανίαν μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Κάντ·

Νὰ ἐξετασθῇ ἀκριβῶς ἡ φιλοσοφία τοῦ Κάντ, νὰ ἐκτεθῶσιν αἱ ἀρχαὶ, ἐπὶ τῶν ὁποίων ςηρίζεται, αἱ μέθοδοι, τὰς ὁποίας μεταχειρίζεται, καὶ τὰ

ἀποτελέσματα, εἰς τὰ ὁποῖα κατήντησε. Τέλος νὰ ζητηθῶσιν ὁμοίως τὰ σφάλματα καὶ αἱ ἀλήθειαι τοῦ συστήματος τούτου καὶ νὰ περιγραφῇ ἡ παροῦσα κατάστασις τῆς Γερμανικῆς φιλοσοφίας.

Τὸ ὑπόμνημα πρέπει νὰ συνταχθῇ εἰς Λατινικὴν ἢ Γαλλικὴν γλῶσσαν. Ἡ αὐτὴ ἀκαδημία προκήρυξε 3,000 φράγκων διὰ τὸ ἀκόλουθον ζήτημα·

«Ὅταν τὸ ἔθνος προτίθηται νὰ στερεώσῃ τὴν ἐμπορικὴν ἐλευθερίαν, ἢ νὰ μεταῤῥυθμίσῃ τὰς τελωνιακὰς διατάξεις, κατὰ ποῖον τρόπον δύναται νὰ συμβιβάσῃ τὰ συμφέροντα τῶν ἐντοπίων πωλητῶν μὲ τὰ συμφέροντα τοῦ πλήθους, τὸ ὁποῖον ἀγοράζει;

—Ὁ βουλευτὴς Beaujour, ὅστις ἔγραψεν περὶ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος ἀξιόλογον σύγγραμμα, καθὼς καὶ περὶ διοικητικῆς ἐπιστήμης ἕτερον, ἀποθανὼν ἀφῆκεν εἰς τὴν ἀκαδημίαν τόκον χρημάτων 5,000 φράγ. διὰ νὰ δίδωνται κατ' ἔτος ὡς βραβεῖον τῆς λύσεως διαφόρων προβλημάτων. Ἡ ἀκαδημία πρότεινεν ἐφέτος τὸ ἀκόλουθον·

«Νὰ προσδιορισθῇ εἰς τὶ συνίσταται καὶ μὲ ποῖα σημεῖα μάλιστα χαρακτηρίζεται καὶ φανεροῦται ἡ δυστυχία εἰς διαφόρους τόπους·

Νὰ ζητηθῶσι δὲ καὶ αἱ αἰτίαι, ἀπὸ τὰς ὁποίας προέρχεται!»

— Ὁ Κ. Δουπὲν διάβασε πρό τινος καιροῦ εἰς τὴν ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν ὑπόμνημα περίεργον, περὶ προόδου τῆς γαλλικῆς βιομηχανίας. Μὴ δυνάμενοι νὰ τὸ καταχωρήσωμεν ἐνταῦθα περιοριζόμεθα εἰς τὰ κεφαλαιωδέστατα αὐτοῦ μέρη.

Ἀπὸ τὴν πρώτην ἤδη ἐπανάστασιν (1798) οἱ Γάλλοι βιομήχανοι καὶ τεχνῖται ἄρχισαν νὰ ἐκθέτωσιν εἰς προσδιωρισμένον καιρὸν καὶ τόπον ἐντὸς τῆς πόλεως τῶν Παρισίων ὅλα τὰ περίεργα φιλοτεχνήματα καὶ τὰς νέας ἀνακαλύψεις. Τὰ ἐκτιθέμενα αὐτὰ πράγματα εἰς μεγάλας καὶ διεξοδικωτάτας αἰθούσας μένουσι πολλὰς ἡμέρας κατὰ συνέχειαν, καὶ οἱ ἄνθρωποι περιφέρονται παμπληθεὶ ἀλλ' εὐτάκτως διὰ νὰ παρατηρῶσι τῆς τέχνης τοῦ ἀνθρώπου τὰ θαυμάσια δημιουργήματα. Ποτὲ θέαμα ἄλλο δὲν κινεῖ τόσον τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν μὲ διαφόρους ἰδέας καὶ πολυποίκιλα πάθη. Ἐκεῖ μόνον βλέπει τις τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἔθνους, τὴν ἐπιῤῥοὴν τοῦ πολιτισμοῦ, τὴν δύναμιν τῶν ἐλευθέρων καὶ δικαίων νόμων, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν ὁποίων ὡς ὑπὸ εὔδιον οὐρανὸν θάλλουσιν αἱ ἐπιστῆμαι καὶ τέχναι, καὶ ἀμοιβαίως συμβοηθούμεναι τελειοποιοῦνται ἀκατάπαυστα· ἐκεῖ ὁ τεχνίτης δοξάζεται δι' ὅσα κατώρθωσεν, ἐφεῦρεν ἢ ἐτελειοποίησεν, ἡ ἀγχίνοια βραβεύεται κατ' ἀξίαν, καὶ τιμᾶται ἡ φιλοπονία. Ἡ λαμπρὰ αὕτη καὶ δημοτελὴς πανήγυρις εἶναι πολὺ ἐνδοξοτέρα, παρ' ὅλας τὰς ἑορτὰς τῶν

διαφόρων λαῶν, καὶ τὰ Πύθια ἢ Ὀλύμπια τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων· ἐπειδὴ εἰς αὐτὴν μόνον βλέπει τις φανερὰ πόσον προώδευσε τὸ ἔθνος ἀπὸ χρόνου εἰς χρόνον εἰν τὴν σοφίαν καὶ τὸν πολιτισμόν.

Ἡ πρώτη ἀπὸ τὰς ἐκθέσεις ταύτας παρέστησε 110 μόνον ἐκθέτας, ἡ τελευταία ὅμως περιεῖχε ἐπέκεινα τῶν 2,446, οἵτινες ἔλαβον 700 βραβεῖα, ἐκτὸς τῶν τιμητικῶν ἀναμνήσεων. Ἡ διαφορὰ δὲ αὕτη παριστάνεται σαφῶς εἰς τὴν ἀκόλουθον σύγκρισιν.

Χρόνοι	1798,	1827,	1834.
Ἐκθέται	110,	1621,	2446.
Βραβεῖα	25,	425,	700.
Διπλώματα ἐφευρέσεων .	11,	281,	576.

Ἀπὸ τὸν πίνακα τοῦτον φαίνεται ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐφευρέσεων καὶ τελειοποιήσεων, διὰ τὰς ὁποίας ἐδόθη προνομίου δίπλωμα ἀπὸ τὸ 1798 ὡς τὸ 1834 ὑπερεδιπλασιάσθη.

Ἡ πρόοδος δὲ αὕτη χρεωστεῖται εἰς τὴν πρόοδον τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν ἐπιστημῶν καὶ εἰς τὴν διάδοσιν τῶν γνώσεων μεταξὺ τῶν βιομηχάνων καὶ τεχνιτῶν.

Ἂν αἱ ἐπιστῆμαι δὲν συνετέλουν εἰς τὴν τελειοποίησιν τῶν τεχνῶν, δηλ. εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ὑλικῆς εὐδαιμονίας τῶν ἐθνῶν, ὀλίγης σπουδῆς τῇ ἀληθείᾳ ἦσαν ἄξιαι· ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀποβλέπουσιν. Ὅθεν τὰ ἐπιστημονικώτατα ἔθνη εἶναι τὰ βιομηχανικώτατα ἐν ταὐτῷ καὶ εὐδαιμονέστατα, καθὼς οἱ Ἄγγλοι, οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Γάλλοι· διὰ τοῦτο προτρέπομεν πάλιν καὶ πολλάκις τὴν ἑλληνικὴν νεολαίαν, νὰ δοθῇ εἰς τὰς θετικὰς ἐπιστήμας καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν. (*)

— Ἀπὸ τὸν κατάλογον τῆς ἐκθέσεως τῶν εἰκόνων εἰς τὸ Λοῦβρ (παλάτιον Βασιλικὸν τῶν Παρισίων) κατὰ τὸ ἔτος 1834, 1835 καὶ 1836 μανθάνομεν ὅτι εὑρίσκονται ἐπέκεινα τῶν 200 ζωγράφοι γυναῖκες εἰς τὴν Γαλλίαν, αἱ ὁποῖαι στέλλουσι κατ' ἔτος τὰ ἔργα των εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν εἰκόνων ταύτην.

(*) Εἰς τὸν προηγούμενον ἀριθμὸν τῆς Ἀνθολογίας πραγματευόμενοι τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον τοῦτο ὑπερέβημεν ἴσως τοῦ δικαίου τὰ ὅρια, ὅθεν ἐδώκαμεν ἀφορμὴν εἰς παρεξηγήσεις, καὶ ἂν ἀληθεύῃ, ἐκινήσαμεν μάλιστα παρ' ἐλπίδα τὴν χολὴν ὄχι μόνον φιλολόγων, ἀλλὰ καὶ ὑπαλλήλων τινῶν.

Ὀλίγον φροντίζομεν νὰ μάθωμεν ἂν οἱ φιλολόγοι τῶν ἄλλων τόπων τιμῶσι καὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ πῶς εὑρίσκεται ὠργανισμένη ἐκεῖ ἡ παιδεία. Ἀλλ' αἰσθανόμεθα βαθέως καὶ πιστεύομεν κατὰ συνείδησιν, ὅτι μόνη ἡ φιλολογία δὲν δύναται ποτὲ νὰ καταστήσῃ πεπαιδευμένους, οὔτε εὐ-